

HØGSKOLEN
I SØR-TRØNDELAG

Studieplan for videreutdanning i

Rus og legemiddelassistert rehabilitering

15 studiepoeng

,

Godkjent avdelingsstyret AHS 18.12.02
Revidert avdelingsstyret AHS 20.09.05

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	4
2	Mål for studiet	4
3	Målgruppe og opptakskrav	5
3.1	Målgruppe	5
3.2	Opptakskrav	5
4	Faglig innhold og organisering av studiet	5
4.1	Oversikt over faglig innhold i studiet.....	5
5	Studieform og læringsaktivitet.....	6
6	Vurderingsordninger	6
6.1	Tilstedeværelse	6
6.2	Forprøver	7
6.2.1	Deltakelse i PBL- arbeid.....	7
6.3	Eksamen	7
6.3.1	Fordypningsoppgave	7
7	Litteratur/kilder	8

1 Innledning

Å arbeide sammen med mennesker som har eller har hatt et lengere misbruksmønster knyttet til narkotiske stoffer, er utfordrende både faglig og personlig. Det krever høy spesialkompetanse.

I et brev i januar 2002 rettet Sosial- og helsedirektoratet en henvendelse til Fylkesmennene i Norge. Den enkelte Fylkesmann tildeles ansvar for å tilrettelegge og koordinere fylkesvise opplæringstiltak rettet mot sosialtjenestens arbeid med langtids rusmiddelmisbrukere, herunder den kommunale sosial- og helsetjenestens arbeid med legemiddelassistert rehabilitering.

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag har rettet en forespørsel til Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avdeling for helse- og sosialfag, og ber om at det igangsettes et studiepoenggivende studium.

Studiet ”Langtids rusmiddelmisbrukere, herunder legemiddelassistert rehabilitering ”(LAR), er et tverrfaglig tilbud til helse- og sosialpersonell som ønsker å fordype seg i kunnskap om rus og rusmisbruk.

Studiet skal være et av flere tiltak av det fylkesvise oppfølgingsarbeidet i forhold til handlingsplanen for sosialtjenestens førstelinje for å heve kompetansen innenfor sosialtjenestens førstelinje. Det skal, sammen med andre tiltak, ivareta sentrale intensjoner som ligger til grunn for handlingsplanen.

Opplæringstiltaket skal rette seg mot alle ansatte i kommunen som arbeider med oppgaver knyttet til sosialtjenesteloven. Dette vil først og fremst være ansatte i sosialtjenesten, samt aktuelle samarbeidspartnere knyttet til det kommunale oppfølgingsarbeidet på rusmiddelområdet. Det siste omfatter i særlig grad primærhelsetjenesten representert ved legetjenesten og evt. lavere tjenestetilbud.

Departementet ønsker at opplæringstiltakene skal legge til grunn et helhetlig perspektiv for kunnskapsdannende prosesser hvor utforming og gjennomføring opererer på flere nivå. Dette innebærer at også dette studiet må romme både formell og erfaringsbasert kunnskap og kompetanse. Og ikke kun baseres på tradisjonell kunnskapsformidling, men tilrettelegge for at kunnskap og kompetanse utveksles, utvikles og integreres i praksis.

I studiet vil det, som en følge av dette, bli lagt vekt på formidlingselement som tilfører ny kunnskap på rusområdet, refleksjonselement som bidrar til individuell og kollektiv bekreftelse og mestringsselement som handler om å omforme kunnskap til praktisk kompetanse.

2 Mål for studiet

Etter endt videreutdanning skal kandidaten ha fordypet kunnskap og ferdigheter om

- rusmidler, somatiske og psykiske følgetilstander, misbruksmønster og medikamentbehandling
- samordning, samhandling og samhandlingskompetanse
- helhetlig og kontinuerlig oppfølgingsarbeid

3 Målgruppe og opptakskrav

3.1 Målgruppe

Kommuneleger og annet helse- og sosialpersonell med minimum 3-årig høgskoleutdanning innenfor helse- og sosialfag.

3.2 Opptakskrav

Krav til opptak er 3-årig helse- eller sosialfaglig utdanning fra høgskole eller universitet. Søkere med annen 3-årig høgskole eller universitetsutdanning kan etter særskilt vurdering tas opp.

4 Faglig innhold og organisering av studiet

4.1 Oversikt over faglig innhold i studiet

Følgende tema skal utgjøre hovedmomenter i utdanningen:

- **Rusmidler, somatiske og psykiske følgetilstander, misbruksmønstre og medikamentbehandling**
- **Samordning og samhandling**
- **Helhetlig, kontinuerlig oppfølgingsarbeid**

1. Rusmidler, somatiske og psykiske følgetilstander, misbruksmønstre og medikamentbehandling

- narkotiske stoffer og de fysiologiske, psykiske og sosiale virkningene
- somatiske følgetilstander(eks. hepatitt B/C, HIV, ulike bakterielle infeksjoner, tannstatus og feilernæring med videre) samt abstinensregimer for avrusing på ulike narkotiske stoffer
- dobbeltdiagnoseproblematikk og psykiske symptomlidelser
- hvordan misbruket oppstår og fremstår, med vektlegging av utviklingsmønstre og vekselvirkninger mellom rusmiddelmissbrukeren og de sosiale, kulturelle og strukturelle systemene
- legemidler,(metadon og buprenorphin) som vedlikeholdsbehandling og virkninger av dem

2. Samordning og samhandling

Temaet omhandler en av de største utfordringene på tjenesteområdet og innebærer kunnskap og handlingskompetanse på flere nivåer

- kunnskap og kjennskap til oppbygging og organisering av kommunale, fylkesvise og frivillige tiltak og behandling/omsorgstilbud (inkl. tiltak for pårørende, samt hvilke funksjoner og oppgaver som er knyttet til hvilke aktører på rusmiddelområdet
- juridisk kompetanse om personvernet i samhandlingsprosesser (begrensninger og muligheter) og rettsregler som styrer de ulike tiltakene (den enkeltes rettssikkerhet knyttet til hjelpetiltak og innholdet i behandlingstilbudet).
- samordning- samarbeid på tvers av forvaltningsnivå og profesjoner, med vektlegging på samarbeidsmodeller for kompetansedeling og felles tiltaksutforming (jobbing i ansvarsgrupper, dannelse av eks. felles tiltakskjeder

- samhandlingskompetanse rettet mot den enkeltes kommunikative evner, samhandling med andre (instanser/profesjoner) og forståelse av samhandlingsprosesser

3. Helhetlig, kontinuerlig oppfølgingsarbeid

Temaet omfatter handlingskompetanse knyttet til utforming og oppfølging av konkrete tiltak (behandling og rehabilitering) overfor den enkelte rusmiddelmisbruker og skal omhandle

- samtale- og samhandling overfor den enkelte rusmisbruker og hans/hennes nettverk
- kompetanse knyttet til identifikasjon og kartlegging av behov som grunnlag for gjennomføring av tiltak
- metodisk kompetanse for helhetlig og kontinuerlig oppfølging av den enkelte klient gjennom utarbeidelse, gjennomføring og oppfølging av den enkelte klient gjennom utarbeidelse, gjennomføring og oppfølging av handlings/tiltaksplaner (evt. individuelle planer).

I studiet vil det også bli lagt vekt på å tilføre kunnskap om og ferdigheter i formidling og refleksjon

5 Studieform og læringsaktivitet

Utdanningen tilsvarer 15 studiepoeng med pensum på ca.1000 sider. Studiet har 3 samlinger a 3 dager.

Studentene er i refleksjonsgrupper i sine respektive kommuner, og ut fra refleksjonsgruppens ønsker, vil tema innenfor studiets målsetting bli tema i samlingene.

Ved å følge Fylkesmannens modell, vil studiet preges av PBL som undervisningsmetode. Gruppene som arbeider i kommunene skal velge innenfor de tema som er oppgitt av Departementet.

Dette krever stor studentaktivitet, og studentene må arbeide med litteratur mellom samlingene. Temaer belyses gjennom forelesninger, studentpresentasjoner og diskusjoner.

6 Vurderingsordninger

Vurderingsordningene er utarbeidet for å gi student og Høgskole fortløpende informasjon om studentens faglige og personlige utvikling, studieforløp og –framgang, samt utdanningens kvalitet. Hensikten med vurderingsordningene er å sikre brukere, pårørende og offentlighet at studenten har tilegnet seg de kunnskaper og ferdigheter som studieplanen forutsetter.

Vurderingsordningene er utarbeidet med utgangspunkt i

- Gjeldende Lov om universiteter og høyskoler
- Gjeldende Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag
- Gjeldende Reglement og utfyllende bestemmelser for studiene ved Avdeling for helse- og sosialfag

6.1 Tilstedeværelse

Det vises til "Reglement og utfyllende bestemmelser for studiene ved Avdeling for helse- og sosialfag".

6.2 Forprøver

I følge Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør- Trøndelag, § 2 kan forprøver være: "Obligatoriske test som ikke gir studiepoeng, men som må vurderes til bestått i ifølge de kriterier som er bestemt for forprøven". Forprøver skal være gjennomført og bestått før studentene kan fremstille seg til eksamen.

Forprøver vurderes til bestått/ikke bestått.

Studiet har følgende forprøver:

6.2.1 Deltakelse i PBL- arbeid

Tidspunkt: Hele studieperioden

Vurderingsuttrykk: Bestått/ikke bestått

Tilbakemeldingsform: Muntlig tilbakemelding

6.3 Eksamen

I følge Forskrift om eksamen ved Høgskolen i Sør- Trøndelag kan eksamen være: "skriftlig eksamen, muntlig eksamen, prosessvurdering underveis i emnet, presentasjon av praktisk oppgave, demonstrasjon av individuell ferdighet, bedømmelse av studentarbeider samlet i mapper, prosjektrapport, presentasjon av prosjekt, rapport over laboratorie- eller praksisstudier".

Ved eksamen benyttes bokstavkarakterer fra A til F, der A er beste og E dårligste ståkarakter, mens F gis ved ikke bestått. Vurderingene kan også graderes med karakterene Bestått og Ikke bestått (jf eksamensforskriften § 10).

Studiet har følgende eksamen:

6.3.1 Fordypningsoppgave

15 studiepoeng

Studenten skal i løpet av studietiden utarbeide en fordypningsoppgave.

Fordypningsoppgaven kan skrives individuelt eller i gruppe inntil 3 gruppemedlemmer og skal ha et omfang på 5000 til 6000 ord. Skrives fordypningsoppgaven i gruppe, stilles det krav om muntlig etterprøving. Valg av tema skal godkjennes, og det gis veiledning inntil 3 timer i forbindelse med oppgaven. Fordypningsoppgaven har en studieinnsats på 15 studiepoeng, med 1000 sider pensum, hvorav 500 sider er selvvalgt.

Forutsetninger for å framstille seg til eksamen: Forprøven må være bestått for å kunne framstille seg til eksamen. I tillegg vises det til "Reglement og utfyllende bestemmelser for studiene ved Avdeling for helse- og sosialfag"

Innhold: Det er utarbeidet egne retningslinjer for fordypningsoppgaven.

Tidspunkt: Ved studiets avslutning

Vurderingsuttrykk: Bokstavkarakterer.

7 Litteratur/kilder

Litteratur/kilder tilsvarer ca.1000 sider. Litteratur er spesifisert i vedlegg.